

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ
ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਪੂਰ ਜੇ.ਜੇ.

ਸ. ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1954 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 86

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ {ਕਨਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਵੀਨਸ਼ਨ ਆਫ
 ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ (1948 ਦਾ ਐਲ) — ਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤਿ
 ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 31 (2)।

1954

July, 2nd

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31(2) ਦੇ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ
ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ,

ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਇਕਾਈ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ - ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

S* Gursaran
Singh and
others
v.
The Punjab
State and
others

ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਬੋਧ ਗੋਪਾਲ ਬੋਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਬਨਾਮ ਦਿ ਸ਼ੇਲਾਪੁਰ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੇਵਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੇਲਾ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਅਤੇ ਵੀਰੂਪਾ ਪਿੱਲਈ ਬਨਾਮ ਰਮਨ ਅਤੇ ਰਮਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: -

(i) ਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, (ii) ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਰਿੱਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, (iii) ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਧੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,

(iv) ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਤੋਂ ਜਵਾਬਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ (v) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ,

ਏ.ਐਨ. ਗਰੋਵੀਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ।

ਐਸ.ਐਮ ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਸ. ਚਾਵਲਾ, ਸਹਾਇਕ

Kapur, J. ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਹ ਦੋ ਨਿਯਮ ਹਨ ਜੋ ਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ CWA 36-54 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅੱਠ ਦੂਜੇ CWA 37-54 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਤਾਮ ਤਾਰਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਪੁਨੂਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਬਤਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ।

- (1) 1954 ਐਸ.ਸੀ.ਏ.
(2) 1954 SCA 132
(3) 1954 ਐਸ.ਸੀ.ਏ. 41
(4) 1952 3.CR 583

17 ਜੁਲਾਈ 1951 ਨੂੰ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਐਲ, ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਇੱਕ

S- Gursaran Singh and others v. The Punjab State and others
 ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪਿੰਡ ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਪੁਨੂੰਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰਫ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਤਰਫ਼ੇ ਅਤੇ ਕਈ ਪੱਤੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ

ਕਪੂਰ, ਜੇ.

others
 211

Kapur, J. ਨਾਮ . ਹਰ ਤਰਫ ਵਿੱਚ ਪੈਟੀ ਦਾ ਨਾਮ

ਆਈ ਰੁਆ!

LJ»S	*1
1 ਪੰਡ	
2 ਪੰਡ	ਇਸ ਨੇ ਦਾ ਸਾਥੈਂਡਾ
3 ਪੇਸ਼ਾ ਕੁਆਰੀ	
4 ਪੇਸ਼ਾ ਕੁਆਰੀ	
5 ਕਬਰ ਮੱਲ	ਜੇ
6 ਮੁਧੇ	ਆਈ
7 ਪੇਸ਼ਾ	ਪੇਸ਼ਾ ਕੁਆਰੀ
8 ਪੇਸ਼ਾ	ਪੇਸ਼ਾ ਕੁਆਰੀ * ਕਿਪ
9 ਪੇਸ਼ਾ	ਪੇਸ਼ਾ ਕੁਆਰੀ
10 ਪੇਸ਼ਾ	ਪੇਸ਼ਾ ਕੁਆਰੀ
11 ਪੇਸ਼ਾ	ਪੇਸ਼ਾ ਕੁਆਰੀ
12 ਪੇਸ਼ਾ	ਪੇਸ਼ਾ ਕੁਆਰੀ
13 ਢਿਲੋਂ	ਜੇ
1 ਦਾਈ	ਦਾਈ
2 ਦਾਈ	ਦਾਈ
3 ਅਬਦਾਈ	ਜੇ
3 ਜੈਮਤਲ	
3. uTchand	[ਰੇਤ ਦੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ।
4 ਪੇਸ਼ਾ	
5 ਪੇਸ਼ਾ	1

2 ਦਾਈ

3 ਰੇਤ

15 ਜੂਨ 1953 ਨੂੰ, ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਕਾਲੀਆ, ਕੰਨ ਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ, ਨੌ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜੋ 1954 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 37 ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 31 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 46 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਧੀਵਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਇਸ v ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਈਡੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਸਕੀਮ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 2 ਦਸੰਬਰ, ਯੂ 51 ਨੂੰ ਸੀ ਅਤੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਕਿ ਹੈਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ, ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੋਧੀ ਗਈ ਸਕੀਮ, ਇਸ ਲਈ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਸਕੀਮ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੱਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਾ ਹੋਣ।

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫ੍ਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, ਐਕਟ ਐਲ, 1948 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ 'ਤੇ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- (1) ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਅਤੇ (2) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। . ਇਸ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਬੀ) ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ-

2(ਬੀ) 'ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦਾ ਇਕਸੁਰਤਾ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਉਪ-ਵਿਭਾਜਨ ਵਿਚਲੀ ਸਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵੰਡ ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਵਿਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ;

ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ 'ਉਪ-ਵਿਭਾਗ' ਦਾ ਅਰਥ 'ਪੱਤੀ ਫ਼' ਤਰਫ਼ ਜਾਂ 'ਪਾਨਾ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 14(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਇੱਕ ਏਕੀਕਰਨ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(1) ਅਤੇ 34(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਪੋਨੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਦੇ ਹਨ: -

“15(1)। ਕੰਨ ਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ , ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਅਸਲ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਲਡਿੰਗ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ । ਉਸਦੀ ਅਸਲ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ।

34(1) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ' ਗੁਰਸਰਨ' ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 (1894 ਦਾ I) ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਵਹਾਰਕ ਹੋਵੇ, ਏਕੀਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ”

Singh and
others
v.
The Punjab
State and
others

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ-

Kapur, J.

S- Gursaran
Singh and
others
v.
The Punjab
State and
others

Kapur, J.

31(2) ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮਾਲਕੀ, ਕਿਸੇ ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉੱਦਮ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗ੍ਰਹਿਣ - ਕਰਨਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। " . 3

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ (1) ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਈ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ (2) ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(1) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕੰਪਰਵੇਜ਼ਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਅਸਲ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ - ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਪ੍ਰਗਟਡ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34(1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 (ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ) 1) ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ, ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੇਸ਼ਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ *ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਬੋਧ ਗੋਪਾਲ ਬੋਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (1), *ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਬਨਾਮ ਦਿ ਸੋਲਾਪੁਰ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੇਵਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (2), ਅਤੇ *ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ*

ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੇਲਾ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (3)। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਿਰਫ

" ਸੁਬੋਧ ਗੋਪਾਲ ਬੋਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ¹, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ' ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਪਊਡ ਐਕਟ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੋਲਾਪੁਰ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੇਵਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬੇਲਾ ਬੈਨਰਜੀ ਦੇ ਕੇਸ (3) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮ, ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਕੁਝ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿ ਮੈਂ ਧਾਰਾ 15(1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34(1) ਦੀ ਧਾਰਾ 34(1) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੇਸ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31(2) ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦਾ ਉਲੰਘਣਾ ਇਸ ਐਕਟ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ।

(1) 1954 S.C.A. 66

(2) 1954 ਐਸ.ਸੀ.ਏ., 132

(3) 1954 S.C.A. 41

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਐਸ-ਗੁਰਸਰਨ

ਹਾਈਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਿੱਘ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਪਗਨਡ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 14 ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-

ਪੰਜਾਬ

“14. ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਰਥਕ * ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।”

ਇਹ ਧਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ। consolidation. ਹੁਣ, ਇਪਗਨਡ ਐਕਟ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਾਬਰਤਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ

ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗਰੋਵਰ ਨੇ *ਅਨਵਰ ਏਡਬਲਿਊਜ਼ ਕੇਸ* (1) ਵਿੱਚ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ., ਅਤੇ ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ. ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਬਕਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

“ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ੱਕੀ ਜਾਂ ਅਯੋਗ। ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਗਣਤੰਤਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 14 ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਲੇਖ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ

(7) 19Bi sci. 234 ਪੰਨਾ 313/320 'ਤੇ

S- Gursaran
Singh and
others
v.
The Punjab
State and
others

ਵਿਧੀ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸਰਵਵਿਆਪਕ ਉਪਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਦਰਤ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ।

Kapur, J.

ਅਤੇ ਪੰਨਾ 320 'ਤੇ ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ.

ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਪਰ ਦੋਵੇਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨ ਸਨ ਕਿ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਉਪਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੰਨਾ 320 'ਤੇ ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਵਿਚ ਗਾਰੰਟੀ ਦਾ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਹੀ ਉਪਾਅ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਹੇਠਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ-

“ਕਿਉਂਕਿ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਰਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਸੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਨ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰ-ਸ-ਗੁਰਸਰਨ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ।

v.
The Punjab
State and
others

ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਾਪਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।

Kapur, J.

ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ. ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੰਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ, ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਉਪ ਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19(1) ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

"ਏਕੀਕਰਨ ਅਫਸਰ, ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ (ਕੌਨ ਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ) ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।"

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸੰਸ਼ੋਧਨ

S- Gursaran Singh and others v. The Punjab State and others

ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਧ ਕਰੇ, ਸਿਰਫ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਐਡ ਸਕੀਮ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ।

Kapur, J.

ਸ੍ਰੀ ਗਰੋਵਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਛਾਪੇ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ 2 ਦਸੰਬਰ 1953 ਨੂੰ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਸਕੀਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਇਸ ਲਈ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸੋਧ ਸਮੇਂ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਏਕੀਕਰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਸਰਨ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਮੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਚੇਰੇ ਭਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ 46 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੂਲ ਡਰਾਫਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਸਕੀਮ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਾਂ ਅੰਗੂਠੇ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਤਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਸਕੀਮ 21 ਦਸੰਬਰ 1953 ਨੂੰ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਤੀਹ ਦਿਨ ਬੀਤ ਗਏ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੋਧੀ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ

ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਸਕੀਮ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਦੇ ਗੁਰਸਰਨ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਨਘ ਦੀ ਵੇਧਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੋਧੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਜੋ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ- ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ। ਸੀ.ਡਬਲਯੂ .(ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ) ਨੰਬਰ (ਰਾਜ 6 ਅਤੇ 1954 ਦੇ 6, 12 ਜਨਵਰੀ 1954 ਨੂੰ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਰਾਹੀਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਸਬਮਿਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

13 ਜਨਵਰੀ 1954 ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਰ ਕਪੂਰ' ਜੋ - ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫਿਰ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਕੀਮ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੀਰੱਪਾ ਪਿੱਲਈ ਬਨਾਮ ਰਮਨ ਅਤੇ ਰਮਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ(1)।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ।

1954 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 37 ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਤੱਥ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਨੇ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਸਕੀਮ ਉੱਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

Harnam Singh,

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ